W Bajer
KURJER WARSZAWSKI.

D. 6. Listopada.— Rok 1849. Wtorek. № 293. Jutro, Śgo Engelberta B. Ostatnia Kwadra.

Gdy wydane w tych dniach exemplarze *Kurjera* nie doszły niektórych Szano: Prenumeratorów na prowincji zamieszkałych, przeto Redakcja, dla przekonania, iż to nie z jej winy wynikło, ma honor upraszać tychże, o zgłoszenie się na jej koszt, o brak exemplarzy, które bezzwłocznie przesłane Im zostaną.

Onegdaj w Kościele XX. *Franciszkanów*, Amatorowie muzyczni w czasie Summy wykonali Mszę J. *Krogulskiego*, oraz Anioł Pański M. *Krogulskiego* (ojca).

Z Rozporządzenia K. R. S. W. i D., mianowani w Zarządzie Zakładów Dobroczynnych: Referendarz Stanu Karol *Wierzbolowicz*, Prezydującym w Radzie Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych Ptu Kaliskiego; Właściciel dóbr Juljan *Czartkowski*, Sędzia Tryb: Cy: Gub: Warsz: w Kaliszu Adam *Szczucki*, Sędzia tegoż Tryb: Józef *Tymieniecki*, i Patron tegoż Tryb: Paweł *Walentowicz*, Członkami Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych Ptu Kaliskiego; i Prowizor klassy 2giej, Józef *Koralewski*, Zarządzającym Apteką Szpitala Śgo Wincentego w Pułtusku. — Uwolnieni, z powodu wysłużenia terminu urzędowania, Emeryt Edward *Glass*, od obow: Prezydującego w Radzie Opiek: Zakładów Dobr: Ptu Kaliskiego: Prokurator przy Try: Cy: Gub: Warsz: w Kaliszu Fran: *Doufrene*, Właściciel dóbr Ign: *Radoszewski*, i Obywatel Karol *Szulc*, od obo: Członków tejże Rady.

JO. Xżę *Gorczakow*, Warszawski Wojenny Jenerał Gubernator, wyjechał do dóbr Koziegłów; a JW. *Sivers*, Jenerał Dowódzca korpusu 1go, wyjechał do Suwałk.

Wczoraj z rana, po odprawionem Nabożeństwie w Kaplicy tymczasowej Kościołka *Powązkowskiego*, zwłoki ś. p. Xiędza Jana Menam *Hackett*, Bibljotekarza tutejszej Akademji Duchownej, przeniesione zostały z pieczar pod katakumbami, do nowo wymurowanego grobu na smętarzu. Dzień wczorajszy był także rocznicą urodzin zmarłego. Nad jego grobem, imieniem zamieszkującej *Irlandję* rodziny, obecni tu przyjaciele Nieboszczyka wznieśli skromny nagrobek; a JW. JX. Prałat *Butkiewicz*, Rektor Akademji Duchownej, poświęcił takowy, oraz pobłogosławił zwłoki, w chwili złożenia ich na wieczny spoczynek.

(A. n.) W Kościele XX. *Karmelitów* na Krak:-Przed:, d. 2 b. m. jako w rocznicę śmierci, odbyło się żałobne Nabożeństwo za duszę ś. p. Katarzyny z Likowskich *Puchalskiej*. W tym smutnym obrzędzie ponowiła się nieszczęsna chwila, w której nas porzuciła przeczysta Jej dusza. Chwila ta pozostanie na zawsze obecną w sercach Męża, Krewnych i Przyjaciół. Wszyscy utracili w niej skarb niewynagrodzony. Umysł rozległą wzbogacony nauką, serce tkliwe, ugruntowane w zasadach religji i czystej moralności stanowiły tło, na którem jaśniały wszystkie cnoty człowieka-kobiety. Z rzadką zręcznością umiała połączyć w harmonijną całość obowiązki dobrej Żony czułej Matki, wyrozumiałej Pani, rządnej Gospodyni, szczerej Przyjaciołki, z powinnościami Chrześcjanki, i z pracami naukowemi. Nie uchylała się od najdrobniejszych na pozór najniższych zajęć domowych, bo była przeświadczoną, że cała działalność kobiety głównie skupiać się winna w ognisku rodzinnem. Każdy jej czyn, każda myśl, tchnęła tą świętą miłością, co nie zna nigdy nienawiści, a umie czuć i osładzać cierpienia. W uczuciu, nie w zimnem rozumowaniu widziała źródło cnoty i poświęceń. Pojęła posłannictwo kobiety, i spełniła je z sumiennością. Po trudach i dolegliwościach ziemskiego żywota; ciesz się szczęściem wybranych Pańskich, i pomnij o tych co szczątki Twe kochać i szanować nie przestaną.— *J.K.*

Franciszek *Zatorski*, Starszy Nauczyciel Gimnazjum Siedleckiego, wczoraj o godz: 3ej po południu, po długiej i ciężkiej chorobie, przeniósł się do wieczności. W nieobecności Familji i czworga pozostałych małoletnich Sierot, pogrążeni w żalu Przyjaciele, zapraszają na exportację ciała odbyć się mającą jutro o godz: 2giej po południu, z Kościoła XX. *Karmelitów* na Lesznie, na smętarz Powązkowski.

Zaraza bydlęca zwana *Xięgosuszem*, a zjawiona przed niedawnemi czasy w Gub: Lubelskiej, Radomskiej, Warszawskiej i Płockiej, przeniosła się także do Gub: Augustowskiej, gdzie się w kilku miejscach Ptu *Łomżyńskiego* okazała.

Ktoby z Szanownych Dobrodziejów chciał się przysłużyć jakim darem do Kościoła Śgo Karola *Boromeusza*, raczy takowy złożyć na ręce W. JX. Kanonika *Zarzeckiego*.

Jeden z znakomitych lekarzy francuzkich P. *Delabarre*, wsławił się w tych czasach wielce użytecznym wynalazkiem, którego skutki nieocenione za sobą pociągną korzyści. Wiadomo bowiem, iż $^1/_7$ dzieci wymiera do roku skutkiem konwulsji pochodzących z bólu zębów, przy wyrzynaniu się tychże. Odkryta więc przez tegoż P. *Delabarre* substancja pod nazwą Syropu zębowego (Sirop de dentition), za potarciem nią dziąseł u dziecka, nie tylko ochrania od wszelkich cierpień, ale dopomagając do wychodzenia zębów, usuwa tem samem i wszelkie konwulsje. Nie wątpiemy, że szanowni Przedsiębiercy Aptek tutejszych, nie pominą tego z uwagi, i będą korzystać ze sposobności dla spiesznego zaopatrzenia swych zakładów w tak zbawienny a tyle pożądany od ogółu środek. P. *Delabarre* jest Lekarzem Dentystą przy szpitalu pod nazwą (l'hospice des Enfants-Trouvés).

W kilku początkowych exemplarzach *Kurjera* dnia onegdajszego, przy wspomnieniu Imienia Autora widoku Kościoła Śgo Karola *Boromeusza*, zamieszczone zostało *Józef;* winniśmy przeto uprzedzić, że widok ten jest dziełem P. Adolfa *Dietricha*, tak zaszczytnie już z wielu prac swoich znanego.

A. G., jako w rocznicę zgonu ś. p. *Leontyny*, złożył wczoraj w Redakcji Kurjera rs. 5, z prośbą o odesłanie takowych do Zakrystji PP. *Sakramentek*, dla rozdania ubogim wstydzącym się żebrać.— Złożono oraz od A. D. zł. 6 gr. 20 dla Kaleki w domu *Elerta*.

Oprócz wspomnionych już przez nas aptek JPP. *Hejnricha* i *Lesińskiego*, musiemy także oddać sprawiedliwość i aptekom JPP. *Lilpopa* na Nowym-Świecie, i *Księzkiego* na Nalewkach, które jak widać, z wyłożeniem znacznych kosztów, zupełnie prawie na nowo urządzone zostały. Nadzwyczaj piękne stolarskie roboty, jakiemi dwa poprzednie Zakłady odznaczają się, wykonane zostały przez JP. *Hipsza;* wszelkie ozdoby metaliczne, oraz unoszący się po nad apteką P. *Hejnricha* znak, pochodzą z fabryki JP. Karola *Mintera;* naczynia zaś szklanne, z fabryki JP. *Hordliczko*.

Za chusteczkę Damską do nosa, dają zł. 6. Kto da więcej?

W Księgarni i Składzie nót muzycz: *R. Friedlein*, dawniej Fr: *Spiess i Spółki*, przy ulicy Senatorskiej Nr 460, nabyć można świeżo wyszłe kompozycje na fortepjan, Kajetana *Kraszewskiego*, (brata znanego Autora Józefa Ign: *Kraszewskiego*), a mianowicie: Aime-moi, melodja, zł. 1 gr. 15.. *Graziella*, Polka-mazurka, zł. 1.

Licytacja na dostawę jabłek rajskich i palm, która miała odbyć się dnia 10go b. m., dopiero na dniu 11go t. m. o godz: 10tej z rana w Kancelarji Szpitala Starozakonnych pod Nr 2098, będzie miała miejsce.

W zeszłą Sobotę Magdalena *Stelągowska*, lat 36 wieku licząca, poprzednio z szycia utrzymująca się, jako obłąkana w Szpitalu Dzieciątka JEZUS zostająca, poderżnęła sobie gardło nożem tak szkodliwie, iż pomimo natychmiast udzielonego jej ratunku, żyć przestała.

Wszystko na świecie ma swych poprzedników; najmniejsza roślina zanim listek wyda, wypuszcza pierw *pączki;* piękna róża nim rozkwitnie, każe nam poprzednio delektować się *pączkiem;* a że na naśladownictwie w całej naturze niezbywa, otóż i rubaszny Karnawał i tłusty Zapust, za nim się wytoczą, ukazują nam swoich zwiastunów... *pączki*. Tłuste te *jaskółki*, jeszcze tłustszej wiosny, już nadleciały, i dają się widzieć, szczególniej też wieczorem, przysiadając w gruppach na illuminowanych szyldach. Tylko patrzeć jak się rozgospodarują po mieście, i jak wraz z niemi, dadzą się słyszeć przeraźliwe głosy *roznosi-pąka*:

„Panowie Panie!
Mam pączki tanie,
Świeże gorące,
I doskonałe!

Onegdajszej nocy, Ignacy *Biernacki*, czeladnik piekarski, lat 52 liczący, skutkiem pobicia go przez piekarza, żyć przestał.

Nowo-uszyty do sukni damskiej *staniczek*, obwinięty w chustkę z cyfrą.... a znaleziony na rogu ulicy *Czystej*, złożono wczoraj w Redakcji *Kurjera*, zkąd za udowodnieniem własności, można go odebrać.

Nadesłaną do Redakcji *Kurjera*, a znalezioną na ulicy Mazowieckiej *tabakierkę*, można odebrać za udowodnieniem własności i udzieleniem co łaska na ubogich.

Wczoraj o godzinie 10tej wieczorem, widzieliśmy błyskawice; no i co to ma znaczyć?

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości, przywołani: po Kom: *Dwóch Aniołów opiekuńczych*, Panna *Ciemska*, oraz PP. *Rychter* i *Królikowski;* po Kom: *Gapiątko*, Panna *Ciemska*, PP. *Jasiński* i *Stolpe;* po Balecie *Wesele w Ojcowie*, Pani *Turczynowicz* 3-kroć, Pani *Stolpe*, Panna *Damse* 3-kroć, oraz PP. *Popiel* i *Krzesiński*.

We *Lwowie* 21go z. m. obchodzono uroczystość poświęcenia chorągwi, dla nowo utworzonych bataljonów: Arcy-Xięcia *Stefana*, Arcy-Xięcia *Wilhelma*, *Nugent*, *Bianchi*, i *Mazuchelli*. Oprócz wielu innych, należących do ceremonji wbijania ćwieków do chorągwi, przyjął także w tem udział i Cesarsko-Rossyjski Pułkownik *Jazikow*, wbiwszy do każdej po jednym ćwieczku. Następnie odśpiewano Te Deum, i zakończono obchód defilowaniem wojska na placu Śgo Ducha.

Z Petersburga.— Jenerał-Porucznik *Pillar von Pilchau* mianowany został Naczelnikiem Okręgów w Gub: Nowgorodzkiej, Witebskiej i Mohylewskiej; a Jenerał-Porucznik *Mazurkiewicz 1szy*, Dowódzcą 1szej dywizji Kirysjerów,

Anglja. Londyn 30 Październ:. — Podobno gabinet zajmuje się projektem reformy wyborczej, mającej na celu rozszerzenie tego prawa.— Z *Alessandrji* donoszą, że Cesarz chiński naznaczył nagrody 30,000 dukatów na głowę Gubernatora *Hong-Kong*.— Dziś odbyło się otwarcie giełdy węglarzy; Xiążę *Albert*, Xżę *Walji* i jego siostra, byli obecnemi; Królowa jest jeszcze słabą.— Rząd angielski zganił Gubernatora *Gibraltaru*, że był zbyt grzecznym dla Xięztwa *Montpensier*, i odwiedził ich na gruncie angielskim; zabroniono mu przyjąć order dany mu przez Królowę *Izabellę*. — Rząd wysłał wojska do północnej *Irlandji* z powodu agitacji oranżystów.— Wczoraj przybyli tu *Klapka* i *Ujhazy*.

Austrja. Wiedeń 1go Listop:.— Dziś wydano pierwszy zeszyt dziennika praw i dziennika rządowego, który wychodzi w 10ciu językach w państwie używanych.— Ogłoszono patent zaprowadzający w *Kroacji* i *Slawonji* podatek gruntowy jak w *Węgrzech*.— Gazeta Wiedeńska ogłosiła sprawozdanie z procesu rozstrzelanego Hr: *Bathyany;* dowiedli mu według tego, że Hr: miał udział w Październikowych wiedeńskich wypadkach, dawszy pieniądze *Pulszkiemu*, dla zjednania w *Wiedniu* sym-

patji dla Węgrów; miał też z radością mówić o śmierci Hrabiego *Latour*. Głównie ten rządowy artykuł starał się dowieść, że Hr: *Bathyany*, wiele robił dla powstania, i silnie go reprezentował.— Wszyscy członkowie *debreczyńskiego* sejmu, pociąganemi są przed sąd wojenny; wielu z nich stawia się dobrowolnie.— Gazeta Lwowska obejmuje wyroki sądu wojennego na 36 osób, które sąd tameczny za większy lub mniejszy udział w powstaniu węgierskiem, skazał na więzienie w fortecy; najcięższy dochodzi do lat 10 więzienia.

Francja. Paryż 30go Paźdz:.— Na giełdzie zapewniano dziś, że Prezydent miał zeszłej nocy długą konferencję z PP. *Marrast* i *Cavaignac*, i że chodzi wistocie o utworzenie gabinetu w duchu *lewej*. Jenerał *de Lamoricière* ma w takim razie na miejsce P. *Changarnier* otrzymać dowództwo gwardji naro: *Paryża* i pierwszej dywizji wojskowej. O ile w tych układach z *lewą* jest prawdy, tego niewiadomo; to tylko pewna, że Prezydent nie jest zadowolonym z *prawej*, a jej naczelników bardzo zimno przyjmuje. Pan *Odilon Barrot* zapewne złoży ministerjum sprawiedliwości, a zatrzyma Prezydencję; dzisiejsze dzienniki zapełnione są listami Ministrów. Zdaje się, że *prawa* nie myśli teraz staczać walki z gabinetem, i że o zwycięztwie zwątpiła. — *Anglja* przesłała mocarstwom europejskim notę w sprawie sycylijskiej. — Jenerał *d'Hautpoul* nie chce odjechać do *Rzymu*, ponieważ dano mu charakter dyplomatyczny nie mianowawszy go Posłem. — P. *Tocqueville* podobno przesłał rządowi neapolitańskiemu notę z przedstawieniami o postępowaniu w *Sycylji*. — Armja francuzka w Państwie Kościelnem zabrała 400 dział, które jednak zostawiła Papieżowi.— Flotta francuzka żaglowa, składa się dziś z 25 okrętów linjowych na morzu, 22 okrętów linjowych na warsztatach, 38 fregat na morzu i 13 na warsztatach, 35 korwet, 49 brygów. Parostatków jest 101, pomiędzy temi 18 fregat.— Prawo o wychowaniu nie tak rychło rozbieranem będzie, bo chcą uniknąć rozdziału większości, dla tego nie chcą przedstawiać żadnej kwestji ważniejszej. — P. *Thiers* pisze sprawozdanie o pracach Kommisji wsparcia publicznego. — W d. 11 Listopada otwartym zostanie synod w *Rennes*, na którym znajdować się będzie Arcy-Biskup z *Tours*, 7 Biskupów i mnóstwo Duchownych. — Znaczna część kompanji kolei żelaznych w najsmutniejszych znajduje się interesach.— Na wyspie *Burbon* przygotowują wyprawę dla ukarania seklawów *Madagaskaru*, za wyrznięcie francuzkiej załogi w *Nossi Bé*; w ogóle jednak z powodu śmierci Królowej *Renvala-Manjoka*, stosunki z *Madagaskarem* będą dziś przyjaźniejsze.— Minister handlu ogłosił sprawozdanie Konsula z *San Francisco* w *Kalifornji* z d. 26go Czerwca: W tym dniu stało w owym porcie 120 okrętów rozmaitej wielkości; towary europejskie spadły w cenie, z powodu wielkiego dowozu; majtkom, by ich utrzymać na okręcie, potrzeba płacić po 500 do 1000 franków na miesiąc. W ciągu przyszłych 2ch miesięcy spodziewano się przybycia jeszcze 250 okrętów. Wina francuzkie, paryzkie artykuły mody i ruchomości, sprzedają się dobrze; ludność *Kalifornji* powiększyła się do 150,000; bogactwo złota wielkie; u źródeł *Dualaw* i *Maried*, płukaniem zajmuje się do 12,000 ludzi; zarabia w ten sposób każdy dziennie od 1 do 4 uncji; wielu jednak wraca do *San Francisco*, bo ta robota jest zbyt ciężką, a w mieście robotnik zyskać może od 4 do 12 dollarów (36 do 108 złp:) dziennie; zwłaszcza stolarze i cieśle dobrze są płatni.— W *Wersalu* miano podobno uprowadzić więźniów, i dla tego środki ostrożności podwojono; sąd ma jeszcze przesłuchać 40 świadków powołanych przez Prokuratorów, i wszystkich świadków powołanych przez oskarżonych.— Z powodu powiększenia się pracy, wielu fabrykantów przyzwało z *Algierji* robotników swych, którzy się tam jako koloniści udali; część tych robotników powraca.— Pan *Falloux* odjechał do swego majątku; z tamtąd ma się udać do *Gaeta* lub *Nicei*.

Hiszpanja. Madryt 24go Październ:.— *Heraldo* donosi, że otwarcie *kortezów* nastąpi przez Kommisję w pałacu senatu. Gabinet ma zamiar zmniejszyć bardzo budżet wojny, a powiększyć marynarkę.

Niemcy.— Odebrana w *Berlinie* w d. 2gim b. m. *depesza telegraficzna* z *Paryża* z d. 1go b. m., obejmuje wiadomość, że ministerstwo francuzkie podało się do dymisji, i że P. *Molé* ma utworzyć nowy gabinet.

Prussy.— *Austrja* przesłała gabinetowi Berlińskiemu notę, że Prussy zwołaniem sejmu niemieckiego, zamykają wszelką drogę porozumienia się z *Austrją* w kwestji niemieckiej. Gabinet pruski postanowił jednak przy planie swoim obstawać.— Proces P. *Waldek* 17go b. m. ma się rozpocząć; akt oskarżenia obejmuje 90 arkuszy in foljo.— Wszystkie szynki w *Berlinie* zamykają teraz o 10ej godzinie wieczorem; Policja ściśle tego pilnuje.— Ogłoszonym został dekret królewski, wstrzymujący organizację gwardji narodowych, dopóki prawo o tychże po zatwierdzeniu ustawy i nowego regulaminu gminowego, przejrzanem nie zostanie.

Włochy.— Wieści o zwołaniu Izb toskańskich, były nieco przedwczesne; nie zostaną one tak rychło zwołanemi, a ogłosić się mająca amnestja, nie będzie zbyt rozległą.— Izba turyńska udzieliła gabinetowi upoważnienie do poboru podatków na miesiąc.— W *Rzymie* skarżą się wielce na bezbożność hiszpańskich żołnierzy. — O powrocie Papieża znowu ucichły wieści.

Rozmaitości.— Wystawa dla francuzkich wyrobów przemysłu, otwartą została w *Londynie* 1go Listopada, i trwać będzie do 15go Stycznia 1850 roku. Rząd francuzki przewidując, jak wielką korzyść podobna wystawa może zapewnić przemysłowi francuzkiemu, postanowił, iż wszelkie towary wyprawione z *Francji*, a nie sprzedane w *Londynie*, mogą być wwiezione powtórnie do kraju, bez żadnej za to opłaty celnej.— W *Filadelfji*

spuszczono w miesiącu Wrześniu r. b. ogromny parostatek pod nazwą *Filadelfja*, przeznaczony dla utrzymania za-Atlantyckiej komunikacji. Parostatek ten ma długości 220 stóp, a szerokości pomiędzy kołami stóp 34. Oprócz linjowego okrętu *Pensylwanja*, dotąd jeszcze w *Filadelfji* nie zbudowano większego statku. Obok swej wielkości, ma on jeszcze tę wyższość nad innemi, iż wierzchnie części jego, mają formę łódek, które w razie niebezpieczeństwa mogą być w kilku sekundach zdjęte i spuszczone na wodę, i pomieszczają po 150 ludzi. — W *Madrycie* ukończony już został *Wielki Teatr*, budowany z rozkazu Królowej. Na otwarcie tegoż, napisaną została nowa opera włoska *Ildegonda*, do której muzykę dorobił Kompozytor hiszpań: *Arjeta*. — W *Nort Wingfield* (w Anglji), żona robotnika Tomasza *Reece*, szukając sztuczki dla naprawy surduta swego męża, wydobyła z kąta od dawna zapomnianą parę pantalonów starego dziadka swego. Po rozpruciu takowych, znaleziono w kieszonce od zegarka, starannie zaszyty oblig Banku w *Nottingham* na 55 funt: szt: (2200 złp.), które nieboszczyk dziadunio tam złożył jeszcze w r. 1839. Uszczęśliwiona tą znajdźbą, uwiadomiła o niej męża, i oboje pospieszyli do *Nottingham*, gdzie im w Banku wypłacono natychmiast summę powyższą, i około 500 złotych w procentach przyrosłych.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bortkiewicz Teofila Oby: z Rossji nr 1068; Ciołkowski Henr: Ob: z Siedlec nr 586; Xżę Chymczyjew Pułk: z Kurowa nr 634; Esakow Alex: Audytor z Petersburga nr 1085; Fendal Kurjer Gabinetu Angielsk: z Berlina; Fenschawe Edw: Ob: z Kocka nr 1356; Graff Jak: Radca Górni: z Grodzca nr 603; Hardt Lizeta Żona Kupca z Berlina nr 3041; Jackowscy Józ: i Fran: Oby: z Glinojecka nr 556; Krupski Daniel Oby: z Dębowej góry nr 584; Krassowski Komisjoner z Węgier nr 603; Kiśniewicz Katarzyna Oby: z Gub: Mińskiej nr 414; Kiśniewicz Felicja, i Leśniewska Ant: Oby: z Gub: Grodzieńs: nr 414; Musiałowski Leon Oficer z Węgier nr 484; Staniukowicz Jene:-Major z Gub: Wołyńskiej; Wodzińscy Kar: i Leon z Suchy nr 1327; Zienowicz Zofja Oby: z Gub: Grodzieńskiej nr 414.

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 7. Wczoraj w południe 13.

TEATR WIELKI. Dziś, *Gizella*.

TEATR ROZM:. Jutro, *Pięć lat. Dwóch Aniołów. Vendetta.*

Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stóp 4 cali 6.

W Druk: Kurjera Warsz: — Wolno drukować. Warszawa d. 25 Paźdz: (7 Listop:) 1849. — Starszy Cenzor L. T. *Tripplin*.